

Kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan lausunto Vantaan kaupungin palveluiden ja investointien suunnitelmasta 2026–2035

Kasvatuksen ja oppimisen lautakunta antaa seuraavan lausunnon Vantaan kaupungin palveluiden ja investointien suunnitelmasta 2026–2035.

Yleisarvio suunnitelman lähtökohdista

Kasvatuksen ja oppimisen lautakunta pitää suunnitelman lähtökohtia perusteltuina. Lautakunta kannattaa tavoitetta vahvistaa palveluverkon, maankäytön, investointien ja taloussuunnittelun yhteensovittamista sekä investointien kohdentamista alueellisen tiedon ja ennakoivan suunnittelun perusteella. Suunnitelmassa tunnistetaan realistisesti Vantaan haastava taloustilanne, muuttuva väestökehitys ja palvelutarpeiden alueellinen eriytyminen. Samalla se pyrkii turvaamaan palveluiden saatavuuden koko kaupungissa.

Lautakunta pitää tärkeänä, että kasvatuksen ja oppimisen palvelut nähdään investointisuunnittelussa paitsi lakisääteisinä palveluina myös keskeisinä hyvinvointia, yhdenvertaisuutta, alueiden vetovoimaa ja segregaaation ehkäisyä tukevinä tekijöinä.

Lautakunta korostaa, että väestökehitykseen liittyy epävarmuutta, minkä vuoksi investointien vaiheistamisen tulee perustua vuosittain päivitettäviin väestö- ja palvelutarve-ennusteisiin. Samalla on huolehdittava siitä, ettei investointien lykkääminen johda pitkäaikaisten väistötilaratkaisujen lisääntymiseen tai palveluiden saavutettavuuden heikkenemiseen.

Lautakunta ehdottaa, että tilasuunnittelussa ja rakentamisessa selvitettäisiin mahdollisuudet toteuttaa palveluinvestointeja muuntojoustavasti, jolloin tilat joustaisivat muuttuvaan palvelutarpeeseen, päiväkodista kouluksi tai vanhustenkeskukseksi.

Palveluverkon linjaukset

Varhaiskasvatus

Lautakunta pitää varhaiskasvatuksen palveluverkon linjauksia lähtökohtaisesti tarkoituksenmukaisina. Palveluiden järjestäminen lähellä asuinalueita tukee lasten yhdenvertaisia oppimisedellytyksiä, perheiden arjen sujuvuutta ja lähiyhteisöjen muodostumista. Myös yksityisen varhaiskasvatuksen huomioiminen osana kokonaispalveluverkkoa on perusteltua. Lautakunta korostaa, että päiväkotiverkon keskittäminen suurempiin yksiköihin ei saa heikentää palveluiden alueellista saavutettavuutta.

Perusopetus

Lautakunta kannattaa lähikouluperiaatteen säilyttämistä palveluverkon keskeisenä lähtökohtana. Lähikoulut tukevat lasten hyvinvointia, kestäväää liikkumista sekä alueiden yhteisöllisyyttä ja inklusiota. Lautakunta pitää perusteltuna yhtenäiskoulujen ensisijaisuutta uusissa hankkeissa silloin, kun alueellinen palvelutarve sitä tukee. Yhtenäiskoulumalli tukee oppilaiden yhtenäistä koulupolkua.

Lautakunta korostaa, että kouluverkon kehittämisessä tulee huomioida oppimisen tuen tarpeiden kasvu, alueellinen eriytyminen sekä oppilasennusteisiin liittyvä epävarmuus. Vantaan eri alueilla on huolehdittava siitä, että oppilaspaikkoja toteutetaan oikea-aikaisesti eikä pitkäaikainen riippuvuus paviljonkiratkaisuista muodostu pysyväksi toimintamalliksi.

Toisen asteen koulutus

Lautakunta pitää tärkeänä tavoitetta turvata opiskelupaikka jokaiselle peruskoulun päättävälle vantaalaiselle nuorelle sekä vahvistaa jatkuvan oppimisen mahdollisuuksia. Lautakunta tukee Varian oppilaitosverkon kehittämistä sekä Tikkurilan osaamiskampuksen muodostamista merkittäväksi koulutuksen, osaamisen ja elinvoiman keskittymäksi.

Lautakunta ehdottaa toisen asteen palveluverkon linjauksiin seuraavan lisäyksen:

Ruotsinkielisen lukioverkkolauseen perään täydennys: *Ruotsinkielistä ammatillista koulutusta tarjotaan yhteistyössä muiden kuntien kanssa Praktikumin kautta.*

Ruotsinkieliset palvelut

Väestöennusteiden mukaan ruotsinkielisten lasten määrä pysyy suhteellisen vakaana, vaikka heidän osuutensa väestöstä pienenee. Palveluverkkoa ylläpidetään ja tarvittaessa kehitetään ottaen huomioon palveluiden saavutettavuus ja opetustilojen laadukkuus. Ruotsinkielisten koulupalveluiden kehittämisessä tulee huomioida myös kehyskunnista tulevien oppilaiden vaikutus palvelutarpeeseen.

Suuralueiden kehittämissuunnitelmien arviointi

Myyrmäki

Lautakunta pitää Myyrmäen palveluverkon kehittämistä erittäin tärkeänä. Alueella yhdistyvät väestönkasvu, kasvavat palvelutarpeet, rakennuskannan korjausvelka sekä segregaaation ehkäisy tarpeet. Päiväkotij- ja kouluinvestointien toteuttaminen sekä väistötilojen riittävyys ovat välttämättömiä palveluiden jatkuvuuden kannalta.

Kivistö

Lautakunta pitää perusteltuna kasvun hallinnan kytkemistä palvelu- ja infrakapasiteettiin. Kivistön päiväkotij- ja koulupalveluiden kapasiteetti on turvattava kasvun toteutuessa ennustetusti. Investointien ajoituksen tulee olla riittävän ennakoivaa, jotta palveluverkko tukee alueen vetovoimaa eikä jää kasvun jälkeen.

Aviapolis

Lautakunta pitää tärkeänä, että palveluverkko rakentuu vaiheittain alueen kasvun mukana. Aviapoliksen alueen haasteena on erilainen väestökehitys pohjois- ja eteläosassa suuraluetta. Pakkan, Tammiston ja Ylästön kaupunginosissa lapsimäärät alenevat. Samaan aikaan Muuran, Veromiehen ja muiden kasvavien alueiden koulu- ja päiväkotipalveluiden toteutuksessa tulee varmistaa palveluiden oikea-aikaisuus ja saavutettavuus. Samalla on

huolehdittava siitä, että investointien lykkääminen ei synnytä palveluvajetta kasvaville alueille.

Tikkurila

Lautakunta pitää Tikkurilan kehittämissuunnitelmaa kasvatuksen ja oppimisen näkökulmasta erittäin merkittävänä. Oppilaspaikkojen lisääminen, päiväkotiverkon uudistaminen, Tikkurilan osaamiskampus sekä muut toisen asteen koulutuksen investoinnit vastaavat tunnistettuihin palvelutarpeisiin. Lautakunta korostaa erityisesti koulu- ja päiväkotihankkeiden toteutuksen aikataulujen pitävyyden merkitystä.

Koivukylä

Lautakunta pitää tärkeänä, että Koivukylän palveluverkkoa tarkastellaan osana eriytymiskehityksen ehkäisyä. Koulu- ja päiväkotiverkon ratkaisuja tulee arvioida paitsi taloudellisten ja tilallisten näkökulmien myös aluekehityksen ja yhdenvertaisuuden näkökulmasta.

Korso

Lautakunta pitää perusteltuna Korson palveluverkon hallittua uudistamista. Väestökehitys ei edellytä merkittävää kapasiteetin kasvua, mutta rakennuskannan kunto ja palveluiden laatu edellyttävät investointeja.

Hakunila

Lautakunta pitää Hakunilan kehittämistä koko kaupungin näkökulmasta strategisesti erittäin tärkeänä. Alueella yhdistyvät väestönkasvu, palveluverkon kapasiteettitarpeet sekä eriytymiskehityksen ehkäisyn tavoitteet. Erityisesti koulu- ja päiväkotiverkon kehittäminen, Sotungin lukion uudisrakennus sekä keskustan uudistaminen tukevat alueen vetovoimaa, hyvinvointia ja yhdenvertaisuutta.

Yhteenveto

Kasvatuksen ja oppimisen lautakunta pitää palveluiden ja investointien suunnitelmaa tärkeänä strategisena välineenä kaupungin kasvun hallinnassa. Lautakunta kannattaa suunnitelman tavoitteita ja keskeisiä palveluverkon linjauksia. Samalla lautakunta korostaa kasvatuksen ja oppimisen palveluiden keskeistä roolia hyvinvoinnin, yhdenvertaisuuden, osaamisen ja myönteisen aluekehityksen edistämisessä.

Lautakunta pitää tärkeänä, että palveluverkon kehittämisessä huolehditaan:

- palveluiden saavutettavuudesta kaikilla suuralueilla,
- investointien oikea-aikaisesta toteuttamisesta,
- väistö- ja väliaikaisten tilaratkaisujen minimoimisesta,
- eriytymiskehityksen ehkäisyn huomioimisesta palveluverkkoratkaisuissa,

- ruotsinkielisten palveluiden laadusta ja saavutettavuudesta sekä
- kasvatus- ja oppimisympäristöjen terveellisyydestä, turvallisuudesta ja muuntojoustavuudesta.

Tämän perusteella lautakunta puoltaa suunnitelman hyväksymistä edellä esitetyin huomioin.